



Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi

Volume 13, Issue 27 March 2019

mjer.penpublishing.net

ISSN: 1309-0682 (Print)

Sınıf Öğretmenlerinin Süreci Temelli Yazmaya Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

Muammer Yılmaz & Ömer Faruk Kadan

To cite this article

Yılmaz, M. & Kadan, Ö.F. (2019). Sınıf Öğretmenlerinin Süreci Temelli Yazmaya Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi. Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi, 13(27), 559-572. doi: 10.29329/mjer.2019.185.27

Published Online	March 20, 2019
Article Views	100 single - 125 cumulative
Article Download	259 single - 493 cumulative
DOI	https://doi.org/10.29329/mjer.2019.185.27

Pen Academic is an independent international publisher committed to publishing academic books, journals, encyclopedias, handbooks of research of the highest quality in the fields of Education, Social Sciences, Science and Agriculture. Pen Academic created an open access system to spread the scientific knowledge freely. For more information about PEN, please contact: info@penpublishing.net



Sınıf Öğretmenlerinin Süreç Temelli Yazmaya Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

Muamber Yılmaz^{1,} & Ömer Faruk Kadan²*

Özet: Süreç temelli yazma yaklaşımı, yapılandırmacı öğrenme kuramı anlayışına göre önceden aşamalandırılmış yazma sürecini öğretmenlerin bilişsel desteği ile düzenlemeyi hedeflemektedir. Süreç temelli yazma, öğrencinin yazma sürecini planlama, geliştirme ve düzeltme becerisi kazanmasına yardım etmektedir. Süreç temelli yazma, öğrencinin yazma sürecinin her aşamasına ilişkin bilişsel farkındalık becerisi kazanmasını sağlamaktadır. Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmenlerinin süreç temelli yazma çalışmalarına ilişkin görüşlerini incelemektir. Araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim öğretim yılında Bartın il merkezinde bulunan ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Örneklemi ise rastgele küme örnekleme yoluyla seçilen 101 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın yöntemi tarama modelindedir. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen süreç temelli yazma uygulamalarını değerlendirmeye yönelik 20 maddeden oluşan 5'li likert tipi anket formu kullanılmıştır. Ölçeğin geçerlilik çalışması yapılmış, faktör yük değeri %40'ın altındaki maddeler ölçekten çıkarılmıştır. Ölçeğin alpha güvenirlik katsayısı .88 olarak hesaplanmıştır. Verilerin analizinde istatistiksel işlemlerden aritmetik ortalama, standart sapma ve t- testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin süreç temelli yazma konusunda cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterdiği, farklılığın kadın öğretmenler lehine olduğu belirlenmiştir. Süreç temelli yazma konusunda mezun olunan fakülteye göre anlamlı bir farklılık olduğu, farklılığın eğitim fakültesinden mezun olanların lehine olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca mesleki kıdem değişkenine göre 1-10 yıl ile 11 yıl ve yukarısı arasında anlamlı bir farklılık olduğu, farklılığın 11 yıl ve yukarısı lehine olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Süreç temelli yazma, sınıf öğretmeni, eğitim.

DOI: 10.29329/mjer.2019.185.27

The Class Teachers' Opinions On Process-Oriented Writing

Abstract: Process-oriented writing approach aims to arrange the pre-staged writing process with the cognitive support of teachers based on the constructivist learning theory. Process-oriented writing helps the student plan, improve and edit the writing process. Process-oriented writing allows the students to acquire cognitive awareness skills for each stage of the writing process. The purpose of this research was to reveal opinions of the class teachers about process-oriented writing. The population of the research was composed of class teachers working at elementary schools in Bartın city center in 2017-2018 academic year while the sample consisted of 101 class teachers selected via random cluster sampling design. The survey model was employed in the study. A 5-point Likert-type scale which was developed by the researchers and consisted of 20 items was used to evaluate

¹ **Muamber Yılmaz**, Doç. Dr., Temel Eğitim Bölümü, Eğitim Fakültesi, Bartın Üniversitesi, Bartın, Türkiye,
ORCID: 0000-0003-1736-7717

İrtibat Yazarı: muammeryilmaz66@gmail.com

² **Ömer Faruk Kadan**, Öğr. Gör., Yabancı Diller Yüksekokulu, Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay, Türkiye,
ORCID: 0000-0001-5187-3694

process-oriented writing practices. The validity study of the scale was made and the items with a factor load value less than 40% were removed from the scale. The alpha reliability coefficient of the scale was calculated as .88. Mean, standard deviation and t-test were used for data analysis. As a result of the research, it was found that the class teachers showed a significant difference in process-oriented writing by their genders, and the difference was in favor of the female teachers. It was also revealed that there was a significant difference by the faculties they graduated from in process-oriented writing, and the difference was in favor of the ones graduated from faculty of education. Furthermore, it was found that there was a significant difference between the teachers with 1-10 years of seniority and the ones with 11 years and more of seniority, and the difference was in favor of the latter.

Keywords: The process-oriented writing, class teachers, education.

GİRİŞ

Gerek ana dili eğitiminde, gerekse yabancı dil eğitiminde dört temel dil becerisine odaklanılmaktadır. Bu temel beceriler; okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerileri olarak kabul edilmektedir. Üstüner ve Şengül'e göre (2004) dilin öğretilmesi birbiriyle bağlantılı olan okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerileri ile sağlanabilir. Bu beceriler arasında yazma becerisi önemli bir yere sahiptir. Bunun sebebi olarak insanların hem günlük hayatta hem de eğitim hayatında sıkça yazmaya başvurması gösterilebilir. Bununla birlikte, yazma becerisinin gelişimi, daha çok pratik gerektirdiği için diğer dil becerilerine göre daha yavaştır ve daha kapsamlı bir süreç ister (Karatay ve gerektiren; deneyimlerle, yapılandırılmış geri bildirimlerle öğrenilebilen ve üst düzey düşünmeye katkı sunan karmaşık bir süreç olarak tanımlanabilir (Marzano, 1993, akt: Aşıkcan ve Pilten, 2016). Ungan (2007) ise yazmayı, bireylerin sahip oldukları bilgileri konu ile ilişkili olan farklı cümleleri gramer kurallarına uygun olarak bir araya getirmesi gereken uzun süreli bir süreç olarak tanımlamıştır. Yazmanın süreç gerektiren karmaşık bir eylem olması nedeniyle, yazma öğretiminin planlı bir biçimde gerçekleştirilmesi gerekmektedir (Tabak ve Göçer, 2013).

Duygu ve düşünceleri doğru ve anlaşılabilir bir biçimde yazma, farklı bilişsel becerileri gerektirir. Öğrenciler bu beceriler sayesinde fikirlerini sıralar, sınırlandırır ve düzenlerler. Yazma ve okuma becerileri birbirleriyle doğrudan bağlantılıdır. Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmeleri okumalarına, yazmalarına, yazdıklarını analiz etmelerine ve yazdıkları üzerinde düşünmelerine bağlıdır (Yetkin ve Daştan, 2008). Öğrencilerin duygu ve düşüncelerini etkili bir şekilde yazıya dökebilmeleri, iyi bir yazma eğitimi ile mümkündür. Bu doğrultuda çocuklara ilkokulun ilk yıllarından başlayarak yazma eğitimi çalışmalarının verilmesi, yazılarının incelenip düzeltilmesi ve onların yazmaya motive edilmesi, yazma becerilerinin gelişmesine katkı sağlayabilir (Yılmaz, 2012).

Öğrencilerin yazma becerisini istenilen nitelikte kazanmaları ve yazmaya ilişkin olumlu tutum geliştirmeleri için öğretmenlere önemli görevler düşmektedir. Öğretmenler, öğrencilerin bu karmaşık beceriyi, doğru ve kalıcı bir şekilde edinebilmesi için uygun yöntem ve tekniklerden istifade etmelidir. Bu yöntem ve tekniklerden biri süreç temelli yazma modelidir. Çünkü süreç temelli yazma, öğrencilere yeterince zaman tanıyarak, yazdıkları üzerinde yeniden düşünmelerine, yazdıklarını gözden geçirmelerine - düzeltmelerine ve öğretmenlerinin ya da arkadaşlarının fikirlerini almalarına imkân vererek onların yazma esnasında kendi fikirlerini ve duygularını açıklamaları konusunda rahat hissetmelerine yardım eder (Onozawa, 2010). Caudery'e (1995) göre, süreç yaklaşımı 1970'lerde ana dili İngilizce olanlara yazmayı öğretmede ürün-temelli yaklaşıma tepki olarak ortaya çıkmıştır.

Süreç temelli yazma modeli, yapılandırmacı yaklaşımın bir ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Yapılandırmacı yaklaşım, bilginin duyuvar aracılığıyla bireyler tarafından pasif bir biçimde alınmadığını, onlar tarafından yapılandırıldığını ve oluşturulduğunu gösteren bir yaklaşımdır (Ün Açıkgöz, 2005, akt: Arslan, 2009). Yapılandırmacı yaklaşımın en belirgin özelliği; öğrenenin, bilgiyi zihninde yapılandırmasına, şekillendirmesine, yorumlamasına ve geliştirmesine olanak sağlamasıdır (Erdem, 2001). Yapılandırmacı yaklaşımda yeni öğrenilen her bilginin önceki bilgilerin üzerine inşa edildiği bilinmektedir. Bu durum, yapılandırmacı yaklaşımla süreç temelli yazma modelinin arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır. Aşağıda da bahsedildiği gibi süreç temelli yazma modelinde de her aşamada bilginin öğrencinin zihninde yapılandırılması beklenmektedir.

Karatay'a (2013) göre süreç temelli yazma modeli, öğrencilerin düşünme evresinde yoğunlaşmalarını, bilgiyi transfer etmelerini, süreci tasarlamalarını ve her aşamaya ilişkin bilişsel farkındalık geliştirmelerini önermektedir. Ülper (2008) süreç temelli yazmayı, neyin yazıldığını gösteren ürün yerine —nasıl yazıldığını anlatan süreç üzerinde durmak gerektiğini ifade eden bir yaklaşım olarak tanımlamıştır. Sezgin (2016), süreç temelli yaklaşım uygulamalarının öğrencilerin hedef dilde daha iyi yazarlar olmalarını sağladığını belirtmiştir. Süreç temelli yazma modelinde yazma, fikirlerin ve dilin keşfedilmesi, yeniden düzenlenmesi süreci olarak görülmektedir. Bu süreç, yazı yazmaya başlamadan önce ve yazma esnasındaki farklı aşamaları kapsamaktadır. Bu aşamalar yazma öncesi hazırlık, taslak oluşturma, gözden geçirme, düzenleme ve yayımlamadır.

Yazma öncesi hazırlık aşamasında, çeşitli görsel ve aktiviteler yardımıyla öğrencilerin ön bilgileri harekete geçirilmekte ve farkında olmadan konuya ilişkin fikir sahibi olmaları beklenmektedir. Taslak oluşturma aşamasında, öğrenciler hazırlık aşamasında ortaya çıkan ön bilgilerinden yararlanarak yazılarını oluşturmaya başlarlar. Öğrenciler konu ile ilgili bildikleri, bilmedikleri, merak ettikleri ve araştırıp öğrendikleri bilgileri ve hazırladıkları taslak planı temel alarak yazılarını yazmaya başlarlar. Ancak öğrencilere yazdıkları yazının son şekil olmadığı, bu nedenle kaygı duymamaları gerektiği, sonraki aşamalarda yazdıkları yazının üzerinde her türlü değişikliği yapabilecekleri hatırlatılır (Ceyhan, 2014).

Gözden geçirme aşamasında ise öğrenciler, yazdıklarını kontrol ederek oluşturdukları metnin düzgün ve anlaşılır olup olmadığını incelerler. Bu aşamada yazılan metinde konu ile alakası olmayan, gereksiz veya eksik olan hususların tespit edilmesi beklenmektedir. Metin; konu, ana fikir ve destekleyici fikirler esas alınarak gözden geçirilir. Bu aşamada öğrenciler arkadaşlarına da yazdıklarını kontrol ettirebilirler. Düzenleme aşamasında, öğrenciler yazdıklarını yazım kuralları, noktalama işaretleri ve dilbilgisi kuralları vb. açılardan kontrol ederek yazılarına son halini verirler. Son aşama olan yayımlama aşamasında ise öğrencilerin yazılarını diğer arkadaşlarıyla ve öğretmenleriyle sınıf ortamında paylaşmaları veya panoya asmaları sağlanmaktadır.

Süreç temelli yazmada öğrenciler yalnız olmadıkları ve arkadaşlarıyla işbirliği içerisinde oldukları için daha rahat fikir üretebilmekte, yukarıda bahsi geçen aşamalarda arkadaşlarından anında dönüt alabilmekte ve yazmanın tüm unsurları olan içerik, yapı ve dilde daha rahat karar verebilmektedirler (Storch, 2005). Bu şekilde yazmanın en zor aşamalarından olan fikir üretme aşamasında daha üretken olabilmektedirler.

Bir başka yazma yaklaşımı olan ürün temelli yazma modelinde ortaya konulan ürün daha önemli iken süreç temelli yazmada ürünün ortaya çıkma süreci önemlidir. Yani yukarıda bahsedilen aşamalarda uygulanan etkinlikler ile ne tür gelişmeler sağlandığının ve ne gibi aksaklıklarla karşılaşıldığının görülmesi amaçlanmaktadır. Bu şekilde öğrencilerin yazma becerisini daha rahat kazanacağı ve onların zayıf noktalarının daha hızlı güçlendirileceği düşünülmektedir. Süreç temelli yazma modelinde öğretmen rehber ve süreci yöneten kişi konumundadır. Bu nedenle süreç temelli yazmanın gerçekleşebilmesi için temel rol öğretmenlere düşmektedir. Bu nedenle bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin süreç temelli yazmaya yönelik farkındalıklarını tespit etmek amaçlanmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin süreç temelli yazmaya ilişkin görüşlerini bazı değişkenlere göre incelemektir. Araştırmada bu genel amaca ulaşmak için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

Sınıf öğretmenlerinin süreç temelli yazmaya ilişkin görüşleri;

- 1) Cinsiyetlerine göre,
- 2) Mezun oldukları fakülteye göre,
- 3) Mesleki kıdemlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Araştırmanın Yöntemi

Araştırma nicel araştırma yaklaşımlarından tarama modelinde bir çalışmadır. Tarama modelini Karasar (2012) şu şekilde açıklamıştır: Geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne,

kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Durum olduğu gibi gözlenip betimlenmektedir. Tarama modelinde önemli olan var olanı değiştirmeye kalkmadan gözleyebilmektir. Tarihsel, betimsel, kitaplık vb. adlarla anılan araştırmalar temelde birer tarama araştırmasıdır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2017-2018 öğretim yılında Bartın il merkezinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri oluştururken, örneklemi ise bu okullardan yansız küme örnekleme yoluyla seçilen 101 sınıf öğretmeni oluşturmuştur.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen süreç temelli yazma uygulamalarını değerlendirmeye yönelik 22 maddeden oluşan 5’li likert tipi anket formu kullanılmıştır. Anket formunda yer alan madde seçenekleri; kesinlikle katılıyorum, katılıyorum, kararsızım, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum şeklindedir. Anket formundaki maddelerin hazırlanmasında süreç temelli yazma modelinin aşamaları dikkate alınmış, kapsam geçerliliği gözetilmiştir. Anket formunda yer alan maddelerin uygunluğu konusunda uzman görüşü alınmıştır. Hazırlanan taslak form, madde sayısı da dikkate alınarak 60 sınıf öğretmeni üzerinde uygulanmıştır. Uygulama sonunda elde edilen verilerin geçerlilik çalışması yapılmış yapılmıştır. Geçerlilik çalışması sonucunda faktör yük değeri %40’ın altındaki 2 madde ölçekten çıkarılmıştır. Böylece 20 maddeden oluşan anket formu oluşturulmuştur. Ölçeğin güvenirliği hesaplanmış ve alpha güvenirlik katsayısı .88 bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Elde edilen veriler, SPSS paket programıyla analiz edilmiştir. Değişkenlerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleri yapılmıştır. Bu testler sonucunda p değeri .05’ten büyük olduğu için verilerin normal dağılıma sahip olduğu varsayılmıştır. Bu bakımdan, çalışmada istatistiksel tekniklerden bağımsız gruplar t-testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Yapılan analizler neticesinde elde edilen bulgular bu bölümde sunulmuştur.

Tablo 1. Sınıf öğretmenlerinin süreç temelli yazmaya ilişkin görüşlerinin cinsiyete göre bağımsız gruplar t- testi sonuçları

Cinsiyet	N	X	ss	df	t	p
Kadın	58	3,548	.278	99	-2,57	0,01
Erkek	43	3,332	.429			

Tablo 1 incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin süreç temelli yazmaya ilişkin görüşleri arasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olduğu ve bu farklılığın kadın öğretmenler lehine olduğu belirlenmiştir. Bu durumda süreç temelli yazmanın ne olduğu ile ilgili bilgiye sahip olma konusunda bayan öğretmenlerin erkeklerden daha yeterli olduğu söylenebilir.

Tablo 2. Sınıf öğretmenlerinin süreç temelli yazmaya ilişkin görüşlerinin mezun oldukları fakülteye göre bağımsız gruplar t- testi sonuçları

Mezun Olunan Fakülte	N	X	ss	df	t	p
Eğitim Fakültesi	62	3,417	.453	99	.882	0,01
Diğer Fakülteler	39	3,344	.309			

Tablo 2’de sınıf öğretmenlerinin süreç temelli yazmaya ilişkin görüşleri arasında mezun oldukları fakülteye göre anlamlı bir farklılık olduğu, bu farklılığın da eğitim fakültesi mezunu olanlar lehine olduğu görülmüştür. Süreç temelli yazmanın ne olduğu ve nasıl uygulanacağı konusunda eğitim fakültesi mezunlarının diğer fakültelerden mezun olanlara göre daha fazla bilgi sahibi olduğu söylenebilir.

Tablo 3. Sınıf öğretmenlerinin süreç temelli yazmaya ilişkin görüşlerinin mesleki kıdeme göre bağımsız gruplar t- testi sonuçları

Mesleki Kıdem	N	X	ss	df	t	p
1-10 yıl	43	3,264	.286	99	-1,958	0,004
11 yıl ve yukarısı	58	3,437	.433			

Tablo 3 incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin süreç temelli yazmaya ilişkin görüşleri arasında mesleki kıdeme göre 1-10 yıl ile 11 yıl ve yukarısı arasında anlamlı bir farklılık olduğu ve bu farklılığın 11 yıl ve yukarısı lehine olduğu tespit edilmiştir. Bu durumun mesleki kıdemi yüksek olanların tecrübesinden kaynaklanabileceği söylenebilir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin süreç temelli yazma konusundaki görüşlerinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterdiği ve bu farklılığın kadın öğretmenler lehine olduğu belirlenmiştir. Süreç temelli yazma konusundaki görüşlerde mezun olunan fakülteye göre de anlamlı bir farklılık olduğu, bu farklılığın ise eğitim fakültesinden mezun olanların lehine olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca mesleki kıdem değişkenine göre 1-10 yıl ile 11 yıl ve yukarısı mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu ve bu farklılığın 11 yıl ve yukarısı lehine olduğu görülmüştür. Bu çalışma süreç temelli yazma modelinin önemine istinaden gerçekleştirilmiştir. Konuyla ilgili benzer çalışmalar incelendiğinde ise süreç temelli yazma modelinin yazma becerilerini

geliştirmedeki etkisine ve önemine vurgu yapılmaktadır. Bu yönüyle mevcut araştırma önceki araştırmalarla benzer özellikler taşımaktadır.

Ghoorchaei (2005) araştırmasında süreç temelli yazma yaklaşımının uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin yazma becerilerinin anlamlı bir şekilde geliştiğini ifade etmiştir. Graham ve Sandmel (2011) de yaptıkları meta-analiz çalışmasında süreç temelli yazma yaklaşımının öğrencilerin yazmasını geliştirdiğini ifade etmişlerdir. Bununla birlikte Sheir, Zahran ve Koura (2011) İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen öğrenciler üzerine yaptıkları çalışmada süreç temelli yazmanın, öğrencilerin yazma becerisini geliştirdiğini tespit etmişlerdir. Tüm bu çalışmalar, süreç temelli yazma yaklaşımının önemini göstermektedir. Olson (2004), yazma öğretiminde süreç temelli yaklaşımı incelediği araştırmasında süreç temelli yaklaşımın öğrenciler için faydalı olduğunu bulmuştur. Bununla birlikte Ata (2017), süreç temelli yazmanın öğrencilerin yazma öz-yeterlik puanlarını ve dolayısıyla yazma performanslarını olumlu şekilde etkilediğini bulmuştur. Johari (2018), göreve dayalı süreç temelli yazma yaklaşımının, öğrencilerin ikinci dil olarak akademik yazma becerilerini olumlu yönde etkilediğini ifade etmiştir. Latif (2017), süreç temelli yazma yaklaşımının öğrencilerin olay metni yazma becerilerini geliştirdiğini öne sürmüştür.

Brown (2001), süreç temelli yazma yaklaşımının öğrencilere düşünme, çözümleme ve başarılı bir şekilde nihai ürüne erişme imkânı tanıyarak onların yazmada başarılı olmalarını sağladığını ifade etmiştir. Bayat (2014) da gerçekleştirdiği çalışmada süreç temelli yazma yaklaşımının öğrencilerin yazma başarısını anlamlı bir şekilde ve olumlu yönde etkilediğini, onların yazılı anlatımlarındaki başarıyı artırdığını ve yazma kaygılarını önemli ölçüde azalttığını tespit etmiştir. Öte yandan Yaylı (2009) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada, süreç temelli yazmanın kullanıldığı derslerin öğrencilerin yazmaya ilişkin olumsuz görüşlerini azalttığı belirlenmiştir. Lee (2006), İngilizce öğrenen üniversite öğrencileri ile gerçekleştirdiği çalışmada süreç temelli yazma yaklaşımının öğrencilerin karmaşık cümleler yazabilmesini sağladığını ifade etmiştir. Çakır (2003) da üniversite öğrencileriyle gerçekleştirdiği çalışmada süreç temelli yazma etkinliklerinin öğrencilerin yazılı anlatımlarını bağdaşıklık, gramer, retorik yapılar, içerik ve yaratıcılık açısından geliştirdiğini ortaya çıkarmıştır.

Özkara, 2007 yaptığı benzer bir çalışmada analitik yazma ve değerlendirme modelinin öğrencilerin yazma becerilerini geliştirilmede etkili olduğunu vurgulamıştır. Kaya (2016), 4. sınıflar üzerinde gerçekleştirdiği çalışmada süreç temelli yazma yaklaşımının, öğrencilerin hedef dildeki yazma becerilerinin gelişiminde önemli bir destek olduğunu öne sürmüştür. Öte yandan, Xu ve Li (2018) araştırmalarında süreç temelli yazma yaklaşımının İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenenlerin çeşitli akademik yazma stratejilerini uygulamalarına katkı sağladığını ortaya çıkarmıştır. Dokchandra (2018) çalışmasında süreç temelli yazma modelinin aşırı kalabalık bir sınıfta İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin yazma performanslarını geliştirdiğini belirtmiştir. Toapanta (2018), araştırmasında süreç temelli yazma yaklaşımının, öğrencilerin yazma becerisini geliştirdiğini ortaya koymuştur. Kansızoglu ve Cömert (2017) süreç odaklı yazma yaklaşımları üzerine gerçekleştirdikleri

meta-analiz çalışmasında süreç odaklı yazma yaklaşımlarının öğrencilerin yazma başarı düzeylerini büyük ölçüde etkilediğini ifade etmişlerdir. Erdoğan ve Yangın (2014) ise süreç temelli yaratıcı yazma uygulamalarının, öğrencilerin yazılı anlatım becerilerini ve yazmaya ilişkin tutumlarını olumlu yönde geliştirdiğini belirtmiştir.

Yapılan araştırmalar süreç temelli yazma modelinin yazma becerilerini geliştirmede etkili olduğunu göstermektedir (Yılmaz, 2012; Erdoğan, 2012; Karatay, 2011; Sever, 2013; Şentürk, 2009; Aksu, 2005; Selanikli, 2015).

Mevcut çalışmada öğretmenlerin, süreç temelli yazmaya yönelik görüşleri incelenmiştir fakat öğrencilerin modele yönelik görüşlerini inceleyen araştırmalar da bulunmaktadır. Tavşanlı ve Kaldırım (2018), ilkokul 2. Sınıf öğrencilerinin süreç temelli yazmaya yönelik görüşlerini belirlemek üzere gerçekleştirdikleri çalışmada, öğrencilerin modele yönelik hem olumlu hem olumsuz görüşe sahip olduklarını ifade etmiştir. İlgili çalışmada öğrenciler, olumlu görüş olarak süreç temelli yazma sayesinde daha güzel yazılar yazdıklarını ve kendilerini daha iyi bir yazar olarak hissettiklerini; olumsuz görüş olarak ise yazma çalışmalarının çok uzun sürdüğünü, arkadaşlarının hatalarını bulmak istemediklerini, yazılarını okurken utandıklarını ve bir konu hakkında aynı yazıyı tekrarlı bir şekilde yazmaktan sıkıldıklarını dile getirmiştir. Sezgin (2016) de hafif düzeyde zihinsel yetersizlik tanısı olan bir öğrenci ile gerçekleştirdiği çalışmada, süreç temelli yazma yaklaşımının öğrencinin yazma başarısını artırdığını ve öğrencinin yazmaya yönelik olumlu tutum geliştirdiğini ifade etmiştir. Bununla birlikte Yılmaz ve Aklar (2015), süreç temelli yazma modellerinden biri olan planlı yazma ve değerlendirme modelinin ilköğretim 5. Sınıf öğrencilerinin kompozisyon yazma becerilerini olumlu yönde geliştirdiğini ifade etmişlerdir.

Bu çalışma ile birlikte bu alanda yapılmış önceki çalışmalardan yola çıkarak şu şekilde önerilerde bulunulabilir: Süreç temelli yazmanın derslerde uygulanmasına yönelik sınıf öğretmenleriyle çalıştaylar düzenlenebilir. Özellikle öğrencilerin kompozisyon yazma çalışmalarında yaşadıkları sorunların çözümü için süreç temelli yazma modelinin önemi konusunda sınıf öğretmenlerine bilgi verilebilir. Sınıf öğretmenlerinin Türkçe derslerinde planlı yazma çalışmalarında süreç temelli yazma yöntemini uygulamaları, öğrencilerin yazma becerilerinin gelişmesine katkı sağlayabilir.

KAYNAKÇA

- Aksu, Ö. (2015). 4+1 planlı yazma ve değerlendirme modelinin ortaokul sekizinci sınıf öğrencilerinin performans görevlerini hazırlamalarına etkisi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Arslan, A. (2009). Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı ve Türkçe öğretimi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(1), 143-154.
- Aşıkcan, M. ve Pilten, G. (2016). Sınıf öğretmenlerinin yazılı anlatım çalışmalarının süreç temelli yazma modeli odaklı değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 11(3), 255-276.

- Ata, M. (2017). The impact of process-based writing instruction on L2 learners' writing performances and self-efficacies. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul.
- Bayat, N. (2014). The effect of the process writing approach on writing success and anxiety. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 14(3), 1133-1141.
- Brown, H. D. (2001). *Teaching by principles: An interactive approach to language pedagogy (2nd ed.)*. New York: Addison Wesley Longman.
- Caudery, T. (1995). What the "process approach" means to practicing teachers of second language writing. *TESL-EJ*, 1(4). <http://www.tesl-ej.org/wordpress/issues/volume1/ej04/ej04a3/> adresinden 08 Temmuz 2018 tarihinde erişilmiştir.
- Ceyhan, N. G. (2014). Süreç-odaklı yazma yaklaşımının yazma dersindeki yeri ve etkisi. *Dil Dergisi*, 163, 46-63.
- Çakır, Ö. (2003). Yazma öğretiminde süreç yaklaşımına dayalı programın yazılı anlatım becerisini geliştirmedeki rolü: Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi örneği. *TÖMER Dil Dergisi*, 122, 31-51.
- Dokchandra, D. (2018). The effects of process writing approach on performance of an overcrowded EFL writing class at a university in Thailand. *KnE Social Sciences*, 3(4), 191-206.
- Erdem, E. (2001). Program geliştirmede yapılandırmacı yaklaşım. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Erdoğan, Ö. ve Yangın, B. (2014). Süreç temelli yaratıcı yazma uygulamalarının yazılı anlatıma ve yazmaya ilişkin tutuma etkisi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(1), 438-459.
- Erdoğan, Ö. (2012). Süreç temelli yaratıcı yazma uygulamalarının yazılı anlatım becerisine ve yazmaya ilişkin tutuma etkisi. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Ghoorchaee, J. (2005). Second language learning as mediated process. *Language Teaching*, 33, 79-96.
- Graham, S. ve Sandmel, K. (2011). The process writing approach: A meta-analysis, *The Journal of Educational Research*, 104, 396-407.
- Johari, S. K. (2018). The Effects of Task-Based Process Writing Approach on the Academic Writing Skills among Second Language Tertiary Learners. *Journal of ELT Research*, 3(1), 1-20.
- Kansızoğlu, H. B. ve Cömert, Ö. B. (2017). Süreç odaklı yazma yaklaşımlarının yazma başarısına etkisi: bir meta analiz. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 46(2), 541-586.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemi (24. baskı)*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Karatay, H. ve Aksu, Ö. (2017). 4+1 planlı yazma ve değerlendirme modeli'nin 8. sınıf öğrencilerinin ev ödevlerini hazırlamaya etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(2), 313-335.
- Karatay, H. (2011). 4+1 Planlı yazma ve değerlendirme modelinin öğretmen adaylarının yazılı anlatım tutumlarını ve yazma becerilerini geliştirmeye etkisi. *Turkish Studies*, 6(3), 1029-1047.
- Kaya, B. (2016). The effect of the process based writing focused on metacognitive skills- oriented to fourth grade students' narrative writing skill. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Latif, A. (2017). Using process writing approach to improve the ability of MTS students in writing a recount text. *Premise: Journal of English Education*, 1(1), 36-43.

- Lee, Y. J. (2006). The process-oriented ESL writing assessment: Promises and challenges. *Journal of Second Language Writing*, 15, 307-330.
- Olson, A. A. (2004). *Teaching writing effectively: Using the six traits with process approach to writing*. MA Thesis, The Faculty of Pacific Lutheran University, USA.
- Onozawa, C. (2010). A study of the process writing approach: A suggestion for an eclectic writing approach. *Research Note*, s. 153-163. <http://www.kyoi.ac.jp/college/ronshuu/no-10/onozawa2.pdf> adresinden 08 Temmuz 2018 tarihinde erişilmiştir.
- Selanikli, E. (2015). 4+1 planlı yazma ve değerlendirme modelinin 7. sınıf öğrencilerinin performans görevlerini ve proje ödevlerini hazırlamalarına etkisi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Sever, E. (2013). Süreç temelli yazma modellerinin ilkökul 4'üncü sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım ve yaratıcı yazma becerilerine etkisi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- Sezgin, N. (2016). Süreç temelli yazma öğretiminin hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin yazma becerisine etkisinin incelenmesi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- Sheir, A. A., Zahran, F. A. A., and Koura, A. A. (2011). The effectiveness of process writing approach in developing efl writing performance of esp college students. *Educational Sciences Journal*.
- Storch, N. (2005). Collaborative writing: Product, process, and students' reflections. *Journal of Second Language Writing*, 14(3), 153-173.
- Şentürk, N. (2009). Planlı yazma ve değerlendirme modelinin 8. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici metin yazma becerilerini geliştirmeye etkisi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Tabak, G. ve Göçer, A. (2013). 6-8. sınıflar Türkçe dersi öğretim programının ürün ve süreç odaklı yazma yaklaşımları çerçevesinde değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 14 (2), 147-169.
- Tavşanlı, Ö. F. ve Kaldırım, A. (2018). İlkokul 2. sınıf öğrencilerinin süreç temelli yazma uygulamalarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(3), 859-876.
- Toapanta, S. G. T. (2018). The process approach and the development of the English language writing skill in students of second semester of the career of Pedagogía de los Idiomas Nacionales y Extranjeros of Human Science and Education Faculty of Ambato Technical University, in Ambato city, Tungurahua province . Yayınlanmamış Lisans Tezi. Universidad Técnica de Ambato. Facultad de Ciencias Humanas y de la Educación, Ecuador.
- Ungan, S. (2007). Yazma becerisinin geliştirilmesi ve önemi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(2), 461-472.
- Ülper, H. (2008). Bilişsel süreç modeline göre hazırlanan yazma öğretimi programının öğrenci başarısına etkisi. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Üstüner, A. ve Şengül, M. (2004). Çoktan seçmeli test tekniğinin Türkçe öğretimine olumsuz etkileri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(2), 197-208.
- Xu, X., & Li, X. (2018). Teaching academic writing through a process-genre approach: A pedagogical exploration of an EAP program in China. *TESL-EJ*, 22(2), 1-21.

- Yaylı, D. (2009, Ekim). Hizmet öncesi Türkçe öğretmenleri ile bir süreç yazma uygulaması. XVIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı'nda sunulan bildiri, Ege Üniversitesi, İzmir.
- Yetkin, D. ve Daştan, Ö. (2008). *İlköğretim programı 1-5. sınıflar*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yılmaz, M. (2012). İlköğretim 1. kademe öğrencilerinin kompozisyon yazma becerilerini geliştirmede planlı yazma modelinin önemi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(19), 321-330.
- Yılmaz, M. ve Aklar, S. (2015). Planlı Yazma ve Değerlendirme Modelinin İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Kompozisyon Yazma Becerilerine Etkisi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı, 223 - 234

EXTENDED SUMMARY

Introduction

Both in mother tongue education and in foreign language education, four basic language skills which are reading, writing, speaking and listening are really important. According to Üstüner and Şengül (2004), language learning can only be achieved with the help of reading, writing, speaking and listening skills which are linked to each other. Writing skill is very important among these skills, because people write both in their daily and academic lives. Additionally, since improvement of writing skill needs more practice, it is slower and more comprehensive than the other skills (Karatay & Aksu, 2017).

Writing feelings and ideas in a clear and sensible way requires various cognitive skills. Students can order, limit and arrange their feelings through those skills. Writing and reading skills are directly linked to each other. Improvement of a student's writing is dependent on his reading, on analyzing his writings and on thinking on his writings (Yetkin and Daştan, 2008). Students need to receive a good writing instruction in order to express their feelings and ideas in a written way. In this respect, giving children writing education beginning from the early years of school, revising and editing their writings and motivating them for writing can contribute to their writing skills (Yılmaz, 2012).

Teachers are crucial for students' gaining writing skill as required and for their having positive attitudes towards writing. Teachers should make use of appropriate methods and techniques to help students acquire this skill in an appropriate and sustainable way. Process-oriented writing is one of these methods and techniques since process-oriented writing provides students enough time to think on their writings again, to revise their writings – to edit, and to feel confident for expressing their ideas and feelings during writing by giving them the chance to get feedback from their peers and teachers (Onozawa, 2010).

According to Karatay (2013) process-oriented writing model suggests students focus on thinking phase, transfer knowledge, design the process and create cognitive awareness for each stage. In this model, writing is regarded as exploration of ideas and language, and re-arrangement process. This process includes different steps before and during writing. These steps are prewriting, drafting, revising, editing and publishing.

Aim of the Research

Aim of this study was to analyze the class teachers' opinions on process-oriented writing with respect to some variables.

Sub-problems

Did the class teachers' opinions on process-oriented writing show significant difference in relation to;

- 1) their genders,
- 2) the faculties they graduated from,
- 3) their seniorities?

METHODOLOGY

Model of the Research

The research was in a quantitative approach - survey model. Karasar (2012: 77) defined survey model as: “an approach aiming to describe a condition which existed before or still exists as it was/is. It is aimed to describe a case, an individual or an object which is subject to the research in its own conditions and as it is. No effort is made for changing or affecting it.”

Population and Sampling

The population of the research was composed of class teachers working at public elementary schools in Bartın city center in 2017-2018 academic year while the sample consisted of 101 class teachers selected via random cluster sampling design.

Data Collection Tool

A 5-point Likert-type survey which was developed by the researchers and consisted of 20 items was used to evaluate process-oriented writing practices. The validity study of the scale was made and the items with a factor load value less than 40% were removed from the scale. The alpha reliability coefficient of the scale was calculated as .88.

Data Analysis

The data obtained were analyzed using SPSS package program. Kolmogorov-Smirnov and Shapiro-Wilk tests were applied in order to determine if the data would show a normal distribution or not. It was concluded from the results of these tests that the data showed a normal distribution, for p value was higher than .05. In this respect, independent samples t-test was employed for the research.

FINDINGS

As a result of the analysis, it was found that class teachers showed a significant difference in process-oriented writing by their genders, and the difference was in favor of the female teachers. It was also revealed that there was a significant difference by the faculties they graduated from in process-oriented writing, and the difference was in favor of the ones graduated from faculty of education. Furthermore, it was found that there was a significant difference between the teachers with 1-10 years of seniority and the ones with 11 years and more of seniority, and the difference was in favor of the latter.

CONCLUSION AND DISCUSSION

As a result of the research, it was found that there was a statistically significant difference between the class teachers' opinions on process-oriented writing by their genders, and the difference was in favor of the males. On the other hand, it was revealed that there was a statistically significant difference between the teachers in relation to the faculties they graduated from, and the difference was in favor of the ones graduated from faculty of education. Finally, it was found that there was a statistically significant difference between the teachers with 1-10 years of seniority and the ones with 11 years and more of seniority, and the difference was in favor of the ones with 11 years and more of seniority. This research was carried out as process-oriented writing is very prominent. The previous studies also revealed the importance of this model.

Ghoorchaei (2005) concluded in his research that writing skills of the students in the treatment group to whom process writing was applied improved significantly. Graham and Sandmel (2011) suggested in their meta-analysis study that process-oriented writing approach improved students' writing skills. Additionally, Sheir, Zahran and Koura (2011) revealed in their research that process-oriented writing improved EFL learners' writing skills. On the other hand, Peter (1995) found that process-oriented writing relieved the students' writing anxieties. All of these studies proved importance of the process-oriented writing. Regarding this research and the previous studies, the following suggestions were made:

- Workshops about implementation of the process-oriented writing in the classes should be organized for the class teachers.
- The class teachers should be informed about necessity of the process-oriented model in solving the students' problems about creation of compositions.
- Implementation of the process-oriented writing in Turkish language classes by the class teachers can contribute writing skills of the students.